

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6369,Pokaz-filmu-Rysa-w-ramach-Przegladu-Filmowego-Kino-w-PRL-PRL-w-kinie-Warszawa-5-.html>
19.03.2026, 21:52

Pokaz filmu „Rysa” w ramach Przeglądu Filmowego „Kino w PRL – PRL w kinie” – Warszawa, 5 kwietnia 2011

05.04.2011

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie oraz Kinoteka przygotowały X edycję Przeglądu Filmowego „Kino w PRL – PRL w kinie”. W obecnej edycji proponowaliśmy przyjrzenie się współczesnemu filmowi historycznemu, wychodząc poza okres PRL-u. Do tej pory koncentrowaliśmy się na filmach powstałych przede wszystkim w okresie Polski Ludowej, będących specyficznym świadectwem tamtej rzeczywistości: odzwierciedleniem autentycznego życia, przetworzonego jednak przez ideologiczne i polityczne widzenie świata. Tym razem chcieliśmy zastanowić się, jak dzisiejsze kino historyczne podejmuje interpretację takich tematów, jak postawy i zachowanie człowieka w warunkach ekstremalnych, stosunek społeczeństwa polskiego do Holokaustu czy rozrachunek z komunistyczną przeszłością. Oprócz produkcji fabularnych, pokazaliśmy także materiały Polskiej Kroniki Filmowej.

Przegląd adresowany był przede wszystkim do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i mógł stanowić interesujące uzupełnienie realizowanych we współczesnej szkole celów edukacji humanistycznej. Przy wyborze filmów staraliśmy się kierować możliwością ich wykorzystania przez uczniów wybierających tematy związane z kulturą i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Spotkał się on również z zainteresowaniem nauczycieli historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie oraz studentów kierunków humanistycznych. Wierzymy, że Przegląd pomógł Państwu w zrozumieniu najnowszej historii Polski. Tradycyjnie przed każdym spotkaniem odbywały się prelekcje prof. Jerzego Eislera (IPN, Instytut Historii PAN). Spotkania miały miejsce w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki, raz w miesiącu, we wtorki.

Ostatnie w tym roku szkolnym spotkanie: Rozrachunek z komunistyczną przeszłością – odbyło się 5 kwietnia 2011

Polska Kronika Filmowa z 1989

RYSA, reż. Michał Rosa, prod. 2008 [85 min.]

Poruszająca psychodrama rodzinna, nawiązująca klimatem do filmów Ingmara Bergmana. Joanna i Jan są kochającym się małżeństwem. Nie zawsze między nimi było dobrze, ale będąc dla siebie wsparciem wytrwali we wzajemnym szacunku. I nagle pojawia się cień – zdarzenie mające swe źródła przed laty – rysa. Grzech pierworodny, który uderza w ich związek, osłabia go i niszczy. Pewnego dnia Joanna dostaje od „życzliwego nieznajomego” informacje o rzekomej podłości, której dopuścił się w przeszłości jej mąż: podejrzenie o rozpoczętą jeszcze w latach 50. współpracę Jana z bezpieką i donoszenie na ojca Joanny, więzionego z powodów politycznych. Od tego momentu obserwujemy powolny rozpad miłości i proces załamywania się wieloletniego zaufania: niszczący, długotrwały, bolesny.

Film wpisuje się w jeden z najgorętszych sporów ostatnich lat – o lustrację. Nie jest to jednak film polityczny. Reżyser bardziej obserwuje ludzi, niż mechanizmy. Opowiada historię, bo chce zrozumieć, a nie osądzić. Z ogromną wrażliwością pokazuje, że każda historia ma indywidualny

charakter, w każdej trzeba szukać prawdy na nowo. I każdy musi się z własną historią zmierzyć sam. I ten, kto wyparł z pamięci swoją przeszłość, i ten, kto po latach konfrontuje się ze świadomością czynów najbliższych mu ludzi. W filmie wyraźny jest dylemat: jak ważyć ludzką odpowiedzialność i czy człowiek może odkupić swoje winy?

Film nagrodzony na FPFF w Gdyni oraz MFF w Cottbus, Erewaniu i Batumi.

Występują: Jadwiga Jankowska-Cieślak, Krzysztof Stroiński, Ryszard Filipiński, Kinga Preis.

Źródło: T. Lubelski, Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty, Katowice 2009;
www.filmipolski.pl, materiały dystrybutorów filmowych.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

foto #1

foto #2

foto #3